

Fjellet er villmark der planter, dyr og fuglar lever sitt eige liv.

Foto: Svein Loeng

Nære og fjerne landskap

Av Per Christiansen

Natur og friluftsliv var Torhild Aukans hovedinteresse i mange år. Så ble hun billedkunstner. Men fjellet tok hun med seg over i sitt «nye liv». De fleste av bildene hennes har linjer som vi kjenner igjen fra høytliggende strøk. Men den 32-årige Trondheims-jenta leter ikke etter gjenfødne spor fra de tradisjonelle landskapsmalerne, samtidig som hun heller ikke begir seg inn i den abstrakte tåkeheimen.

Den tradisjonelle naturgjengivelsen har blant kunstnerne i mange år delvis vært avløst av både «indre landskap» og «kroppens landskap». Resultatet av vandringen i de indre irrgangene har gjerne vært en mer eller mindre forvirrende kartlegging, uten samsvar med noe kjent terreng for den som helst vandrer i utendørs landskap. Langt avsted har heller ikke kropps-kunstnerne vandret. Malere og fotografer har bare sett ned mot egen eller andres navler for å finne paralleller mellom terrengformasjoner og kroppens kurver og linjer. Så har de presentert det siste til forveksling likt det første.

Kroppen er også Torhild Aukans utgangspunkt i sin tilnærming til landskapet. Hennes kunst utgår fra legemets mikrokosmos til høyfjellsnaturens makronivå. Med kamera leter hun seg frem til landskapsformer, topper, daler og elvefar fra topp til tå i egen og andres kropp. «Helst mannen min, da», presiserer hun. Og på samme måte som hun som erfaren fjellvandrers helst trækker egne spor, søker hun også i den nære vandringen et terreng som få andre bruker.

For betrakteren blir Torhild Aukans kroppskunst på denne måten en spennende leting etter noe kjent, et turmål du vet om, men ikke har gått etter samme rute. Men med sin bakgrunn som «fjellfører», gir hun ofte veiledning om veien til topps, med små innmalte figurer i rad og rekke opp en lumsk oppsprukken bre eller innover en ubrutt hvit snøflate. Her går Torhild Aukan langt utenom oppgatte løyper, lar både store og bittesmå fotografier av kroppsdetaljer ligge som underlag for en sprudlende opplagt og humørfylt bearbeidelse. Stjerner prikkes inn i en svart nattehimmel, og små rødruede vandrere settes inn i den fornemmede naturopplevelsen. I andre bilder derimot, lar hun hudens hvithet ligge uberørt over de storslåtte formasjonene. Her har ingen våget å gå inn, ennå.

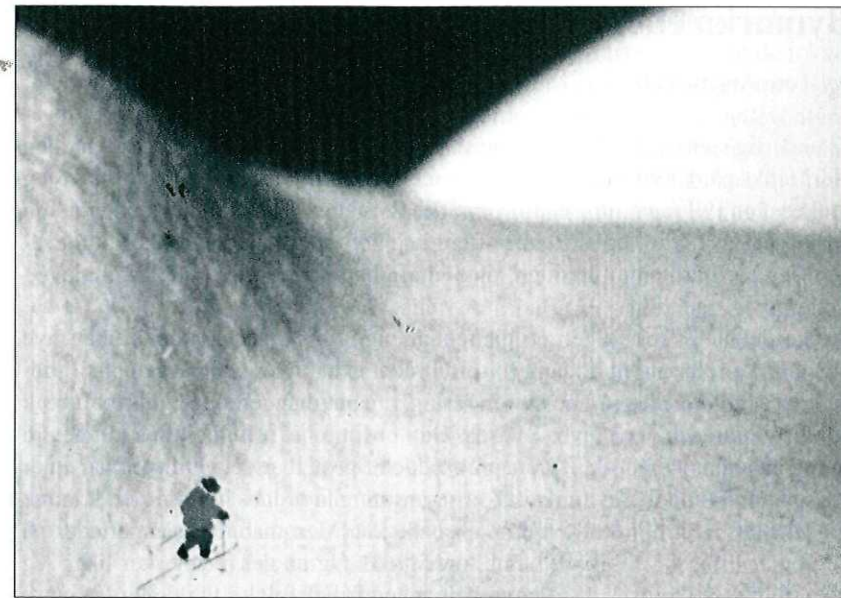
For Torhild Aukan trakk altså fjellet mer enn kunsten i yngre år. Friluftsliv var hovedinteressen, først på fritid, senere så å si på heltid. Fjell- og turliv ble et naturlig fordypningsfelt på idrettshøyskolen i Oslo. Sørafor kom hun inn i kla-

tre- og vandremiljø og kvalifiserte seg til oppgaver som turleder i Den Norske Turistforening. Oppgaver for DNT hadde hun først og fremst på Hardangervidda og i Jotunheimen. Torhild ledet etter hvert også kurs i friluftsliv ved Idrettshøyskolen, og som lærer kunne det bli månedslange opphold i fjellet.

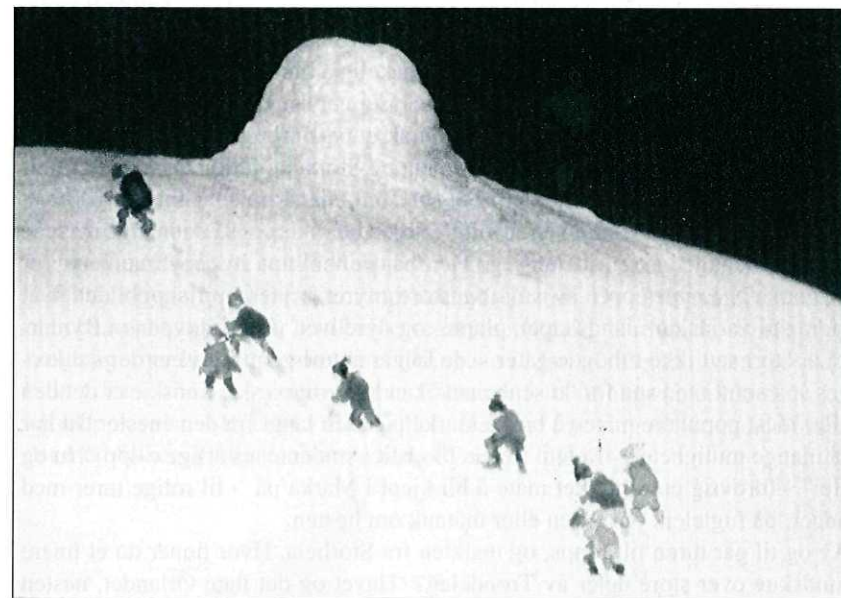
Men et avbrekk på grunn av en alvorlig kneskade (telemarkskjøring i laussnø), førte Torhild Aukan i en annen retning. I rekonvalesensperioden begynte hun for alvor å tegne, og skisseblokk brukte hun også flittig på en senere ettårs haitetur rundt om i Afrika. Etter hjemkomsten søkte hun malerskole i Oslo, men da kjæresten skulle flytte til Trondheim, prøvde hun seg med en søknad til Kunstakademiet i Trondheim – og kom inn. Her fant hun seg godt til rette på den nye intermedialinjen og hørte til det første kullet som ble uteksaminert derfra, for tre år siden.

Ned fra fjellet kom hun altså til slutt, Torhild Aukan. Men fortsatt drar trangen etter skog, mark og friluft mer enn sentrumsmagneten. «Jobben» hadde hun riktignok inntil det siste midt i sentrum, men også da dro hun ut av byen for å komme hjem, opp til Tjønnskutten i Ranheimsmarka. Ikke så altfor usivilisert etter hennes egen mening.

Bare 20 minutter å gå til bussen, sier hun og fleiper ikke. Hun mener det alvorlig når hun sier «bare». Årene i Oslo tilbragte hun nemlig i ei hytte innenfor Sognsvann i Nordmarka, 4 kilometer fra vei. Og når hun på forsommeren 1993 flytter pensler og farger ut til de nye kunstnerverkstedene på Lademoen skole, har hun likegodt forandret privatadressen sin til Åsly i Selbu. Det er slik ikke bare i sin spesielle billedverden at Torhild Aukan liker seg best litt utenfor de myldrende tråkk.

Torhild Aukan tar oss med på tur i en frodig billedverden der mennesker og landskap smelter sammen i ett.

Fjellvandrerne nærmer seg toppen.